

ity uktvaiva vipanne 'smin Daitye, tām tat-sutām nṛipaḥ
ādāya so 'ngāravatim, āgād Ujjayinim imām. 58

pariṇīya ca tām devīm, sa devo, deva, vaḥ pitā
Aṅgārakasya 'ambudānam prativarsam akārayat. 59
sarve ca 'udakadānākhyam kurvanti 'iha tam utsavam,
prāptaḥ sa ca 'adya; tat pitrā yat kritam te, kurushva tat! — 60

etat prajā-vacaḥ ṣrutvā, sa tam Pālāka-bhūpatih
puri prāvartayat tatra jaladānōtsavam tadā. 61
tasmin pravṛitte, tad-vyagre jane kolāhalākule
akasmāt troṭitālāno gajo 'tra 'adhavad unmadah. 62
sa vāraṇo 'nkuṣam jivā vyādhūtādhoraṇo bhraman
antar nagaryām subahūn kṣaṇād vyāpādayaj janān. 63
pradhāviteshu metheshu mahāmātrānviteshv api
paureshu ca, na tam kaṣṇid niyantum aṣṇad gajām. 64
kramād bhrāmyati tasmiṇ ca gaje caṇḍāla-vāṭakam
samprāpte, niragāt tasmād ekā caṇḍāla-kanyakā; 65
«jito 'nayā mukhena 'indur mad-vairi», 'iti 'iva tushṭayā
bhāsayantī bhuvam pāda-lagnayā kamala-criyā; 66
vyāvṛitta-cetaso 'nyebhyo bhāvebhyah stimita-sṭhitaiḥ
nidrā 'iva sarva-lokasya dṛiṣṭor viṣṇānti-dāyini. 67

sā kanyā vāraṇendram tam samamukhopāgatam kare
kāreṇa 'āhatya, kuṭilais taiḥ kṛtākshair atādayat. 68
sa hastī tat-kara-sparṣa-mohito vinatānanaḥ
tad-dṛiṣṭi-viddhas tām paṇyan, pādām apy atra na 'acalat. 69
tataḥ sā svottariyepa kṛtāyām tasya dantayoh
utpatya 'aruḥya dolāyām prākṛiḍad varakanyakā. 70
dṛiṣṭvā ca tām sa gharmārtam, taru-chāyām agād dvipah.
etat dṛiṣṭvā mahac citram, paurās tatra 'evam abruvan: 71
«aho! divyaiva kāpy eshā kanyā, sarvāṭiṣṭayinā
«rūpeṇa 'iva prabhāveṇa tiryāṇco 'py āhrītā yayā.» 72

atrāntare ca tad buddhvā, kumārō 'vantivardhanaḥ
nirgataḥ kautukam drashtum apaṇyat tām sa kanyakām. 73
paṇyatas tasya Madana-vyādha-vāgurayā tayā
dhāvitaḥ citta-hariṇo rājasūor abadhyata. 74
sāpi tam vikshya, tad-rūpa-hṛita-cittā tad agrahīt
gajendra-danta-dolāyā avaruḥya 'uttariyakam. 75
tato methādhirūḍhe 'smān gaje, sā 'atha nṛipātmajam
salajjam sānurāgam ca paṇyantī sva-grihān agāt. 76

Avantivardhanaḥ so 'pi, praṇānte gaja-sambhrame,
tayā hṛitena cittena ṣūnyo 'yāsīt sva-mandiram. 77
tatra samtapyamāṇaḥ ca tām vinā varakanyakām,
apricchad viṣṇritārabdha-jaladānōtsavaḥ sakhīn: 78
«jānītha, kasya tanayā? kim-nāmā sā ca kanyakā?»
tac ṣrutvā te vayasyās tam rājaputram babhāshire: 79

«asti 'iha 'Upalabastākhyah ko 'pi caṇḍāla-vāṭake
«mātaṅgas; tat-tanujā sā nāmnā Suratamañjarī. 80